

ПАРАЋИНАЦ

Гласило Удружења Параћинаца и пријатеља Параћина

Година XVII

Број 40

Октобар 2019.

**ПАРАЋИНСКА
ПАМЕТАРНИЦА**

ЗНАМЕНИТИ ПАРАЋИНАЦ

Генерал Илија Гојковић

27. септембар

Дан Општине Параћин

**Активности
удружења**

СПОРТ

<http://www.paracinac.com/>

40

**Удружење Параћинаца
и пријатеља Параћина**

ПАРАЋИНСКА ПАМЕТАРНИЦА

ТРЕШЊЕВИЧКИ ИСТОРИЈСКИ
МОЗАИК
НАЈСТАРИЈИ ИСТОРИЈСКИ ЗАПИСИ
О ТРЕШЊЕВИЦИ

1389: У Летопису Цркве Покрова Пресвете Богородице у Трешњевици и Парохије Трешњевичке, записани су следећи подаци: „Према народном предању, на истом данашњем месту где је црква подигнута постојала је црква – капела, која датира из времена Косовске битке 1389. године, те према доказу старијих људи датира из 14. века“.¹

1732: Најстарији историјски помени села Трешњевице потичу из 1732. и 1735. године, и налазимо их у извештају за Београдско-карловачку митрополију. Наиме, тадашњи Митрополит Викентије Јовановић наложио је својим администраторима да попишу Београдску архидијацезу и Ваљевску епархију, којој је припадао и Доњи Левач, са источним подјухорским селима, и да о томе припреме опширан извештај о стању духовног здравља народа и свештеника. Попис је извршио синђел Андрија Јоакимовић, и у Доњем Левчу или Темнићу пописао је и **Трешњевицу**, поред Бачине, Маскара, Катунa и вароши Јагодине.²

1737: Старо насеље код Старе скеле или Старог моста спомиње се као Хан у аустријском војном списку 1737. године, две године пред одлазак Аустријанаца из Србије. Хан се спомиње као „хајдучко село“.³

1817: У допису Амет-аге, војводе Јагодинске нахије, господару Милошу Обреновићу, у коме га обавештава о спору око воденице Марка Топаловца из Мајура, спомиње се и „Црешњевац Живко“.⁴

1818: У Попису насеља Темнићке кнежине, којој је припадала и Трешњевица, налазимо ово насеље које тада броји 33 куће и 83 арачке главе.⁵

1819: Трешњевица, у Попису насеља Темнићке кнежине, има 37 кућа, 37 пореских и 97 арачких глава.

1820: У Трешњевици ове године било је 38 кућа, 39 пореских глава и 93 арачке главе.¹²⁴

1821: Број кућа у Трешњевици се сада смањило на 37, број пореских глава се повећао на 41, а бој арачких глава је износио 98.

1822: Село Трешњевица сада броји: 38 домова, 42 пореске и 92 арачке главе.

1823: Број домова остаје исти (38), а порастао је број пореских на 45 и арачких глава на 101.

1824/25: Трешњевица повећава број кућа на 40, број пореских обвезника износи 46, а број арачких глава је износио 92.

1825: Село има 41 кућу, 47 пореских и 95 арачких глава.⁶

1826: Број домова остаје исти (41), као и број пореских глава (47) само се повећао број арачких глава на 98.

1827: Број домова у Трешњевици сада износи 40, број пореских обвезника 44, а број арачких обвезника повећао се на 100.

1928: Трешњевица има 42 дома, 47 пореских и 103 арачке главе.

1829: Трешњевица је већа за две куће (44), број пореских глава је 47, а арачких 100.⁷

1834: Кнез Милета Радојковић из Јагодине, 30. марта 1834. године, јавља кнезу Милошу Обреновићу у Пожаревцу, „да Сињовирци и Равновчани“ које је „Морава, ороњавајући се, тако притеснила да више с селом онде остати не могу“, моле се кнезу Милошу да им допусти да се населе: „Сињовирцима код **Трешњевице**, код Дебелог дрвета, а Равновчанима испод Остриковца код Гилја око чесме“.⁸

1856: У протоколу пелцованих у Окружју јагодинском за 1856. годину, спомиње и „обштина Цресњевацка“, која је обухватала и Сињи вир. Те године у Цресњевици су била 4 пелцована лица.⁹

1895: У Шематизму Српске цркве из 1895. године, налазимо село Трешњевицу у Јовачкој парохији.¹⁰

1924: После васпостављања Српске патријаршије, штампан је 1924. године нови Шематизам Српске православне цркве у коме опет налазимо Трешњевицу у Беличком срезу и у парохији јовачкој.

ТОПОНИМИ ТРЕШЊЕВИЦЕ
ОТКРИВАЈУ УЗБУДЉИВУ ПОВЕСТ

О Трешњевици се са историјског аспекта до сада веома мало писало, а у археолошком смислу остала је и даље „terra incognita“ – „непозната земља“. Међутим, историја Трешњевице је врло занимљива, а упознаћемо је делом и преко следећих топонима: **Ланиште, Латинско гробље, Катанга, Черкеско гробље и Хан**, који нам откривају веома узбудљиву и до сада (сасвим) непознату повест, не само Трешњевице, већ и источног Подјухорја и део Средњег Поморавља.

Топоними имају врло велики значај у историјском, историјско-географском, ентографском и лингвистичком проучавању прошлости једног народа, регије или насеља. Иначе, историјско-лингвистичка метода, чији

¹ Извор: Летопис Цркве Покрова Свете Богородице у Трешњевици и Парохије Трешњевичке пре 1949. године, рукопис, стр. 1

² Каленић“ број 1-6, Крагујевац, 1993. стр. 3-6.

³ Емило Цветић, 1909: 921

⁴ Оригинал: АС, КК XII, 21

⁵ Књажевска канцеларија, Јагодинска нахија, књига прва, Јагодина, 2005. године, приредили Љубодраг Поповић –Зоран Марковић, стр. 236.

⁶ Књажевска канцеларија, Јагодинска нахија, књига прва, Јагодина, 2005. године, приредили Љубодраг Поповић –Зоран Марковић, стр. 236

⁷ Књажевска канцеларија, Јагодинска нахија, књига прва, Јагодина, 2005. године, приредили Љубодраг Поповић –Зоран Марковић, стр. 236

⁸ Оригинал: АС. КК XII 727; Књажевска канцеларија, Јагодинска нахија., 1830-1835, књига трећа, Историјски архив Јагодина, 2009. приредили Зоран Марковић-Светлана Мишковић, стр. 189

⁹ Оригинал: АС, МУД-С, ф III, R-28/1857; „Од Јосифа Панчића до Спиридона Јефтимиадеса 1847-1860“, Историјски архив Јагодине, приредили мр Добривоје Јовановић и мр Дејан Танић, Јагодина 2009, стр. 207.

¹⁰ „Каленић“ број 1-6, Крагујевац, 1993. стр. 6-10

је зачетник у Срба Милош С. Милојевић, има све више присталица код нас и у свету.

ЛАНИШТЕ И ЛАТИНСКО ГРОБЉЕ

Ланиште је топоним у брдском делу трешњевачког атара, западно од села на јухорским падинама. Станоје Мијатовић је бележи као сеоску утрину.¹¹

Овај топоним није фитоним (име од биљке – лан), иако одмах на то подсећа. У латинском језику реч *lanista* означавала је, у време ромејског-римског присуства на овим просторима, власника логора за обучавање гладијатора и гладијаторске арене. Ланиста је био Римљанин, под тим се подразумевало римско грађанско право, а могао је бити и човек са ових моравских меридијана, који је имао римско грађанско право. То право су Срби добили још 9. године Христове ере, када је Рома (Рим) био приморан да потпише мировни споразум, а центар Српско-ромејског царства се пренео у Сирбијум, данашња Сремска Митовица. Гладијаторске игре биле су у прва три-четири века веома омиљене у народу, („хлеба и игара“), а доносиле су и велику зараду.

Један такав логор за обуку највештијих и најхрабријих ратника-гладијатора налазио се на простору данашњег места Ланишта повише Трешњевице. Локација овог центра за специјалну обуку гладијатора, најелитнијих бораца и „специјалних“ јединица, гео-стратешки је била веома добро постављена. Од главног друма, довољно далеко је удаљена, али и довољно близу њега. Тај главни друм у време римске државе био је уствари насип-брана, која је штитила од изливања Мораве. Истовремено тај насип је служио и као важна путна комуникација, која је повезивала југ и север тадашње Горње Мезије (раније Медије), а од 10-12 века Моравску кнежевину која се простирала од реке Искар у Бугарској до реке Босне и Усоре, односно северну Србију све до Сера и Солуна.

Римски насип јасно се оцртава и данас када се погледа високи друм који води од Варварина преко Обрежа, Поточца, Рашевице, Трешњевице и даље на север. Тај пут француски путописац Бертрандон де ла Брокијер и почетком 15 века, тачније 1432. и 1433. године Христове ере, назива „Римским насипом којим се путовало дуж Мораве“. Брокијер је ишао њиме према Гиљу и Јагодини, и то путовање је описао у свом путопису „Путовање преко мора“. У то време Србијом је владао деспот Ђурађ Бранковић у Смедереву.¹² И Станоје Мијатовић спомиње село Трешњевицу „поред пута („насипа“) Јагодина-Варварин“.¹³

Дакле, тај пут се сматрао и у првој половини 20. века „насипом“ као што га описује и Бертрандон де ла Брокијер у првој половини 14 века.

Положај гладијаторског логора и арене у Трешњевици у време ромејског присуства, није

одређивао само повољан географски положај, већ и близина града Хореум Маргија, највећег војног центра средишне Србије у коме се налазила и чувена радионица, за то време фабрика, оружја и пратеће војне опреме. Ланиста је могао да набави најсавременије оружје тога доба у Хореум Маргију. Такође, из гарнизонских легија које су у њему боравиле могао је да изабере и купи најбоље и најснажније борце, који су по разним основама (војне казне и слично) можда морали да прихвате улогу гладијатора. Тако је власник гладијатора – ланиста долазио до најбољих бораца у својој арили, који су му кроз победе доносили истовремено и углед и богатство. Колико је нама познато, следећи гладијаторски центар налазио се опет на левој, западној обали Велике Мораве, и на важној већ описаној римској саобраћајници, односно на терену данашњег села – Ланишта, у општини Јагодина. Јагодинско Ланиште, чврсто верујемо добило је, такође, име као и трешњевачко Ланиште.

И један од најкључнијих доказа за то је и постојање Латинског гробља изнад Трешњевице, топонима који се, такође, налази западно од села, на падинама Јухора. Гробља, као што знамо, најбољи су сведоци да се у њиховој близини, у блиској или дубокој прошлости, морало налазити људско насеље. Већ сам назив Латинско гробље – јасно говори да су ту сахрањивани Латини, односно ромејски-римски грађани, и највероватније убијени гладијатори, као и пратећа послуга тог латинског центра за обучавање гладијатора.

Када се ови локалитети буду археолошки истражили, добићемо још потпуније одговоре на многа питања и тајне далеке прошлости Трешњевице, које ови локалитети још увек добро крију.

КАТАНГА

Топоним Катанга налази се у близини данашњег ромског насеља Мала Трешњевица, западно од села Трешњевице, у подјухорју. Назив је врло необичан и рекако бих јединствен у српској топографији. Друга Катанга налази се у Конгу, и односи се на велику рударску област, где се експлоатише руда бакра. Дакле, само две Катанге постоје у свету, према нашем сазнању. Најпре смо у својој истраживачкој сумњичавости, помисли да је у питању алегорија или алузија на тамнопуте људе који живе и раде у трешњевичкој и конгоанској Катанги. Међутим, убрзо смо се разуверили.

„По свом саставу Јухор је вулканска планина и у својој унутрашњости крије значајно рудно богатство познато још од трибалских, келтских и римских времена, иако се данас рударски не експлоатише... Јухор се састоји од кристалних шкриљаца кроз које је пробила једна већа гранитна маса између села Јовца и Рашевице“¹⁴ Дакле гранитна маса пролази и кроз атар села Трешњевице, а на северно-западној страни Трешњевице, према Сињем Виру, налази се бивши рудник графита „пећина којој се не зна крај“. После Другог светског рата извесно време ту је радио рудник

¹¹ Мијатовић, С. „Белица“ Српска краљевска академија, Београд, 1930. страница 91-93

¹² Димитријевић, М. „Страни путописци о Параћину“, издавач: Скупштина општине Параћин, 1996. год. стр. 15, 16, и 17

¹³ Мијатовић, С. „Белица“ Српска краљевска академија, Београд, 1930. страница 91-93

¹⁴ Цвијић, др Ј. „Геоморфологија“, Београд, 1984. стр. 211.

графита, а испред његовог окна све до скоро се могли видети рударски вагончићи који су извозили руду из окна на шинама уског колосека. У том руднику радило је и неколико мештана Сињег Вира и тај рударски стаж им је урачунат у пензију, као на пример Радосаву Симићу.¹⁵ Поред већ реченог рудног богатства планине Јухор, треба посебно нагласити и постојање неколико рудишта бакра, а некада рудника бакра. У праисторији Јухор је имао неколико таквих рудника, о чему говоре бројни бакарни предмети нађени у скривницама на Јухору. Бакарни кладенац изнад Трешњевице на самом хрбату планине Јухор, сигурно је добио назив по баку и бакреној руди и металу који се овде ковао и од њега израђивани предмети од бакра. Бакарна рудишта постоје изнад села Рашевице, близу Кривог Рта, између Рашевице и Поточца, и свакако да је и трешњевичка Катанга једно од рудишта бакра данас, а у прошлости рудник бакра.

Рудник бакра у Катанги је затворен, а не можемо тачно одредити време престанка његове експлоатације, (можда са доласком Турака крајем 14. века) али знамо према историјским подацима да су на Јухору постојали „рудници цара Константина“ (4. век Христове ере).¹⁶ И код Феликса Каница налазимо податак да је и кнез Лазар имао руднике на Јухору, експлоатисао их и често обилазио.¹⁷

Са пропању српске државе, односно коначним падом Србије 1459. године, престаје и рударска активност на тлу Србије, иначе веома развијена током средњег века у немањихкој Србији. Тада би био последњи могући тренутак када се и рудник у Катанги изнад Трешњевице затворио, све до данашњих дана.

ЧЕРКЕСКО ГРОБЉЕ

Топоним Черкеско гробље у Трешњевици самим својим називом подсјећа на Черкесе, племе које су Турци раселили средином 19. века широм отоманског царства, а већи део настанили и у Србији. Када је руска царска војска заузела Кавказ 1853. године, на ком су живели Адиге, како сами себе називају Черкези, понуђено им је да живе у руским равницама, али су се они определили за Турску, за коју их везује иста вера. Турци су их онда раселили на политички неуралгична и трусна подручја, а посебно су им били потребни борци махаџири-Адиге. Углавном Черкези су у Србији били татари-поштоноше. Најпознатији од њих је свакако Татар Богдан Ђорђевић из Параћина. Осим у Параћину, друга енклава Черкеза настанила се и остала у Мириловцу, као и у Поточцу, подно Јухора, где и данас живи неколико фамилија черкеског порекла. „Черкески етнички елемент је данас потпуно утопљен у већинско српско становништво, попримивши његово културно, социолошко и религиозно наслеђе“.¹⁸

Кратак осврт на долазак и присуство Черкеза, био нам је потребан да што приближније одредимо време доласка Черкеза у Трешњевицу, где их је очигледно било, пошто и данас постоји топоним Черкеско гробље. Значи, Черкези су могли у Трешњевици формирати своју енклаву тек у другој половини 19. века. Када је почео Српско-турски рат 1876-1878. године многи Черкези су учествовали у том рату, али на турској страни. Пошто су Турци овај рат изгубили, черкески борци су напустили своје енклаве и пошли за Турцима.

Черкези из трешњевичке енклаве, такође, су учествовали као турски борци против Срба, те после пораза турске војске морали су да се иселе 1878. године из Трешњевице. Они Черкези који нису чинили зло српском народу, остали су и до данас у заједници са њим, равноправни грађани у свему, као на пример у Поточцу, Мириловцу, Параћину...

Дакле, мала черкеска енклава у Трешњевици није дуго остала на овој територији, али је иза ње остао топоним – Черкеско гробље, који није старији од два века...

ХАН

Насеље Трешњевица није било јединствена целина као данас. Током протеклих векова, као што смо видели и описали у претходним поглављима, у атару овог поморавског села било је више насеља. Једно од њих се памти у народном предању као Збеговиште код Дупљаје у Јухор-планини. Касније из овог привременог насеља житељи се пресељавају на локацију код данашње Цркве. Горња трешњевичка махала се и налази с обе стране пута који води према Цркви, што нам говори у прилог тези да је овде заиста у прошлости постојало трајно насеље. Станоје Мијатовић, такође, помиње још једно старо насеље у равничарском делу трешњевичког атара:

„Старо насеље код Старе Скеле или Старог Моста некад се звало **Хан**. Оно се помиње у аустријском војном списку јагодинског дистрикта од 1737 год „**као хајдучко село**“, одмах после Рашевице (у Темнићу), с којим се граничи.¹⁹ Хан је зграда, (хотел) поред важнијих путева која је служила за коначење путника и каравана. Зидан је најчешће од камена, дебљине не мање од 2 метра. Имао је собе за путнике и штале за караванску марву. Сваки хан је имао свог ханџију и послугу. Степен комфора зависио је од финансијске могућности путника. Најбогатији су имали и најбоље опремљене собе за то доба. Врло је важно истаћи да реч – хан – није турског порекла, као што се упорно тврди. Руски писац Јастребов пише да су ханови постојали још у време Јустинијана Првог (Управде, Правдољуба), цара Српско-ромејског царства у 6. веку, који је објединио све територије око Медитерана и изградио или обновио сва утврђења унутар највеће државе света тога доба. У чувеном Законику Цара Душана Силног помиње се хан и обавезе сваког ханџије.²⁰

¹⁵ Усмени извор: Горан Јовановић, унук поменутог Радосава

¹⁶ Мирослав Симић: „Левач“, прво издање, 2010.

¹⁷ Каниц, Ф. „Србија, земља и становништво“, I, II, Београд, 1985.

¹⁸ Димитријевић, М. „Мириловац“, издање САНУ, Београд, 1996. стр. 68

¹⁹ Мијатовић, С. „Белица“ Српска краљевска академија, Београд, страница 91-93.

²⁰ Нушић, Б. „Београдски ханови и механе“, Београд, 1898.

Дакле хан и „панац“ ханова, угоститељских објеката, како бисмо данас рекли, дуж најважнијих путева Србије постојао је много пре доласка Турака, под истим именом – хан. На путу Варварин – Јагодина, који иде левом обалом Велике Мораве, налазимо у историјским записима још један Хан код Поточца. Касније, у 19. веку се у административним списима помиње и као „Дољњи Поточац“. Под топонимом Хан, између Поточца и Својнова подразумева се прилично велики простор изнад и испод, данас регионалног пута Варварин-Јагодина..

Хан код Старе скеле или Старог моста у Трешњевици био је лоциран на врло важном путном правцу који повезује источну и западну обалу Велике Мораве. Прелазак преко Мораве се вршио преко моста, највероватније дрвоног, попут оних код данашње Ђуприје, или скелом. Уз сваки Хан у Србији формирало се мање или веће насеље чији мештани су пружали услуге путницима и караванима. Око хана постојале су услужне радње: поткивачнице, пекаре, самаријске и друге трговачке радње.

Аустријанци су доласком у Србију затекли тај Хан на левој обали Велике Мораве код Трешњевице 1718. године. Хан је очигледно био врло старо насеље, јер се код Мијатовића каже да је то „Старо насеље“, код „Старе скеле“ и „Старог моста“. Сасвим је сигурно да је Хан постојао и раније у турско доба, дакле у 17, 16, а можда и у 6. веку у доба српског цара Управе, Правдољуба или цара Јустинијана Првог.

Очигледно да је тај Хан био од велике важности за све власти, о чему може да посведочи и врло добро очуван пут, посипан шљунком, Параћин – Буљанка, где се одувек налазила скела за превоз путника и запреге, а с краја 20. века трешњевичко скелиште или „пристаниште“ имало је чак три скеле, од тога једну металну.

Трешњевичко скелиште

У аустријском попису из 1737. године Хан се помиње као „хајдучко село“. Ако се поуздано зна да је аустријска окупација северне Србије донела више несреће него под Турцима, и да су многе породице биле принуђене да се опет враћају у Турску (граница је била код брда Мечке, северно од Ражња, онда нас не чуди постојање хајдука у овом крају, односно бораца за ослобођење Србије. Срби су веровали Аустрији као савезничкој и хришћанској држави, али су Аустријанци увек у свим ратовима изневеравали Србе.

„У ратовима Турске и Аустрије вођеним крајем XVII века Србија је учествовала са 30 000 војника. Њу су

газиле војске обе зараћене стране. Без обзира што се српски народ односио према аустријској војсци као према пријатељској, она је безобзирно пљачкала, а турска хорда је поред пљачке убијала и палила.

Спаљено је око 600 насеља, а када су, 26. јануара 1699. Аустријанци потписали мир с Турцима, Срби нису заштићени ни једним чланом тог мировног уговора. Београд је и даље остао у турским рукама. Око 70 000 Срба је емигрирало.

Из аустријско-турског рата 1683—1699. године Срби нису извукли неопходна искуства у односу на Аустрију и њен став према будућности Србије. У рату Аустрије и Турске 1716-1718. Срби су опет свестрано помагали аустријску војску. У том рату Аустрија је запосела цео простор између Дрине и Велике Мораве и успоставила своју окупацију која је трајала 18 година.“

Устаничке снаге у Србији почетком деведесетих година XVII века, које Аустријанци пред одлазак називају хајдучима, а Хан на Морави код Трешњевице „хајдучким селом“, биле су нарасле до те мере да су за Турке значиле други фронт. У пролеће 1692. моравски хајдуци су између Београда и Мораве сачекали у заседи колону од 1000 јаничара и потпуно је разбили. Борба против турског ропства у Србији одјекнула је широм Балкана. Српски хајдуци – устаници, вични герилској борби, дали су неизмеран допринос Аустрији у борби против Турака, а онда су по доласку Аустрије били горко преварени.

Да је и народ подјухорја врло активно учествовао у борбама за ослобођење то је сасвим доказано и јасно. Коча Анђелковић је 1786-1791. подигао прву европску револуцију, две године пре Француске револуције, ослободио Србију до Ниша Источне Србије, Рашке и Студенице, Дрине и Ваљева до Чачка и Мораве. У тој првој револуцији модерног доба, Коча Анђелковић се ослањао и на хајдучке чете, које су прве и најхрабрије јуришале.

Осим Трешњевице, велико хајдучко гнездо налазило се и у шумама Јухора изнад Поточца. Милан Ђ. Милићевић у делу „Кнежевина Србија“ забележио је у 19. веку шаљиву песму о селима на левој обали Велике Мораве под Јухором. У једном стиху за Поточане каже: „Поточани сви редом ајдуци“.

Дакле, хајдучки-устанички покрет у овом крају био је сталан у мањој или већој мери, што је зависило од лоших историјских околности. Хајдуци су у близини поменутих ханова контролисали и непријатељске караване, које су пљачкали. Зато су ова места била истовремено и нужна, али и ризична за тадашњу трговину, путовање и уопште промет робе и путника.

Хан код Старе скеле или Старог моста, врло је старо српско насеље, које је ту опстајало више векова. Временом се село премештало на вишој коти, удаљавајући се од Мораве, чинећи језгро доње трешњевичке мале. Горња и Доња трешњевичка мала, највероватније су почеле да се спајају после наредбе Милоша Обреновића о ушоравању села, груписању мањих насеља разбацаних по планинском и равничарском делу атара у једно веће насеље, а зарад лакшег убирања пореза и других намета.

Мирослав Димитријевић

Знаменити Параћинац

Генерал Илија Гојковић

Генерал Илија Гојковић, рођен у Дреновцу, 1854. године, је био српски генерал и министар војни у влади Краљевине Србије.

Генерал Илија Гојковић

Датум рођења: 2. август 1854.

Место рођења: Дреновац код ПАРАЋИНА
Кнежевина Србија

Датум смрти: 15. фебруар 1917.

Место смрти: Јонско море

Илија Гојковић је у војску ступио добровољно, као шеснаестогодишњак са завршена два разреда реалне гимназије и поступно је напредовао. Године 1876. унапређен је у чин потпоручника. У српско-турском рату 1877-1878. командовао је батаљоном.

Гојковић је напредовао поступно и од редова стигао је и до чина генерала. Прописи српске војске у то време дозвољавали су добијање официјерског чина без завршених војних школа. Он је и једини српски генерал у балканским ратовима и Великом рату који није завршио војне школе, а заслужио је чин генерала. У чин генерала га је унапредио краљ Милан Обреновић, што му касније није била добра препорука код младог краља Александра, који је распустио све команданте које је поставио његов отац краљ Милан. Међутим, после Мајског преврата, војна каријера Илије Гојковића се наставља.

Учествовао је као добровољац у српско-турским ратовима, командовао батаљоном, постао генерал и министар војни (март 1910 — фебруар 1911).

У балканским ратовима био је командант Моравске дивизије првог позива, која се истакла у кумановској,

битолској и брегалничкој бици. У Кумановској бици генерал Илија Гојковић командује десним крилом српске војске, а у бици код Битоља са Моравском дивизијом другог позива заузима Облаковски вис, приморавши турски гарнизон на повлачење. Моравска дивизија првог позива истиче се и у Брегалничкој бици, у Другом балканском рату.

У Великом (Првом светском) рату је био командант Моравске дивизије првог позива у биткама на Церу и Колубари. Гојковић је са својом Моравском дивизијом у Церској бици заузео врх Иверка, па су аустроугарске снаге биле приморане на повлачење. На Дрини је непријатељ задржаван и није му дозвољавано да лако продре на српску територију. Године 1915. био је командант Тимочке војске, која је успешно бранила границе Србије од напада 1. бугарске армије, а истакла се у борбама код Качаника.

После повлачења преко Албаније и доласка на Крф, генерал Гојковић је тешко оболео због чега је пребачен на лечење у Француску. После опоравка укрцао се на савезнички брод који је заплочио пут Солуна, да би се вратио на фронт. На том путу брод је торпедован у близини Сицилије. Генерал Илија Гојковић је био међу преживелима, али је одбио позив команданта немачке подморнице да се преда. Из свог пиштоља је отворио ватру на немачку подморницу. Немци су после почетне збуњености узвратили палбом и усмртили српског генерала. Генерал је убијен у чамцу за спасавање који је потонуо, а Јонско море је постала његова гробница.

Генерал Гојковић је имао петорицу синова и четири кћери. Познато је, да је његов најстарији син Војислав, као припадник организације „Црна рука“, осуђен у Солунском процесу. Име генерала Илије Гојковића се помиње и приликом обележавања годишњице формирања чувеног Гвозденог пука, који се налазио у саставу Моравске дивизије првог позива, којом је наш генерал командовао.

Илија Гојковић је једини српски генерал који је погинуо у Првом светском рату. Као почаст славном генералу, такмичење у даљинском јахању на Љубичевским коњичким играма носи његово име, а улица генерала Илије Гојковића постоји у Параћину, Пожаревцу и Нишу.

[1] Севић Ј., Човек који је пуцао на немачку подморницу, РТС Вести, уторак, 06. мај 2014.

[2] Илија Гојковић, Из Википедије, слободне енциклопедије

[3] Димитријевић М., Зборник „Знаменити Параћинци“ 1996.

Др Саша Живановић

Дан Општине Параћин

27. септембар Дан општине Параћин

Након демократских промена 2000. године, указала се потреба да се измени дотадашњи Дан општине новим, који не би имао идеолошко обележје. У том смислу, извршена је анкета грађана преко локалног листа, са алтернативним предлозима: 27. септембар 1375.

године, када се Параћин први пут помиње у историји као "Паракинов брод", 10. јун 1833. године, када је Параћин припојен слободној, Милошевој Србији; 16. јуни 1866. године, када је кнез Михајло Обреновић својим указом прогласио Параћин Варошицом.

Пошто је први предлог наишао на најповољнији одјек, Скупштина општине Параћин, на својој седници од 20. септембра 2001. године донела је одлуку да се 27. септембар установи за нови Дан општине Параћин. Недељу дана касније, на новоустановљени празник, одржана је свечана седница Скупштине општине и закључено је да се идуће године, додељују и новоустановљене Септембарске награде општине Параћин, што се од 2002. године у континуитету чини.

Везивање за средњовековни период, најстарију српску историју на овом простору, за Петрушко властелинство, има континуитет у чињеници да се 1375. године налази на амблему општине, као један од кључних елемената, од 1975. године, када је обележено 6-овековно постојање града на Црници. Пар година касније, у параћинском Доњем парку, постављена је монументална скулптура "Песник" (Деспот Стефан Лазаревић), рад прослављеног српског вајара Небојше Митрића, чији је глас био одлучујући у жирију када је на јавном конкурсима биран амблем општине Параћин.

Сам датум, 27. септембар, одређен је коришћењем контраверзне стручне литературе, пошто је више аутора датум "14 индикт" са повеље о даривању "Паракиновог брода" једном од Светогорских манастира, протумачен као "14. септембар", па су му додата 13 дана због промена календара. Петрушко властелинство даривано је од стране цара Душана жупану Вукославу, чији је отац био властелин на просторима Требиње, Рудине Гацко у Херцеговини. Он је са синовима саградио утврђене градове на планини код Лешја брду Чокоће изнад Поповца. Уз градове, сазидали су и придворне цркве, које су сада обновљене и у функцији. Вукосављев син Цреп један је од првих победника у борбама са Турцима, а страдао је са осталим српским властелима на Косову. Црепов син Венедикт се поклауђерио, попут осталих Вукославића (Дражман и Анисија). Тако је нестала ова славна властелинска српска породица.

Преузето са: www.paracin.rs

Редакција гласила ПАРАЋИНАЦ

Позив на сарадњу у Параћинцу

Позив свим члановима и пријатељима нашег Удружења за сарадњу у нашем гласилу је стално отворен. Сваки користан текст, идеју, вест, коментар, информацију можете откуцати и послати нам на е-mail

udruzenje.paracinaca@gmail.com

Врло радо ћемо то објавити и поделити са осталим члановима удружења на страницама нашег гласила или на интернет презентацији или на Facebook профилу.

Хвала.

Редакција Гласила Параћинац

Свечана седница Скупштине поводом Дана Општине Параћин

ПЕТАК, 27. 09. 2019.

Поводом 27. септембра, Дана општине Параћин, у присуству великог броја званица, одржана је свечана седница Скупштине општине, у петак 27. Септембра 2019. године у сали Позоришта. Честитајући грађанима Дан Општине, извештаје о раду између два празника и планове за наредни период, на седници су поднели председник Скупштине, Драган Митић и председник општине, Саша Пауновић.

Овој свечаности је присуствовала и делегација нашег Удружења у саставу: проф. др Саша Живановић, Петар Живановић, Бранко Куцина и Саша Радуловић. На свечаности су уручена и признања удружењима и појединцима за допринос промоцији града Параћина. Наше Удружење Параћинаца је добило Златну плакету. У име Удружења плакету је примио проф др Саша Живановић, председник управног одбора Удружења.

Председник скупштине Драган Митић уручује Златну плакету Удружењу Параћинаца

Делегација Удружења Параћинаца са председником општине

Саша Живановић, Петар Живановић, Саша Пауновић, Бранко Куцина и Саша Радуловић

ПАРАЋИНАЦ
Гласило Удружења Параћинаца и пријатеља Параћина

Златна лакета Удружењу Параћинаца за промоцију града Параћина

Ова плакета је значајна за наше Удружење као признање за досадашњи 19-о годишњи рад и подстрек да се настави још боље у промоцији нашег града и даљој промоцији нашег Удружења у Београду и Параћину.

Удружење Параћинаца и пријатеља Параћина у Београду

Поводом "Књиге године" - афоризми Владике Миленковића

„КЊИГА ГОДИНЕ“ ЈЕ САТИРА-ПРЕПЕЧЕНИЦА,
КОЈА СЕ МОРА ПИТИ КРОЗ ОШТРЕ ЗУБЕ И
ГУТАТИ НАГОРЕЛИМ ГРЛОМ.

Реномирани сатиричар из Параћина, Владица Миленковић, огласио се четвртном књигом афоризама. И тако се догодило да је његова „Књига године“ надмашила време у којем је настајала. Постала је ванвремена. Владица Миленковић је доиста сатиричар једне другачије структуре. Његов дух је испреплетан нитима челика и нитима паучине. Па ко се у тој мрежи „улови,“ спаса му нема. А ловина постају сви они који су навикли да другима постављају замке. Треба знати да је Миленковић једна графолошка усамљеност, један властити пут у непознато и немогуће. Тај избор је његова лична карта и он је и по томе препознатљив. Кад сви унаоколо занеме, он са разлогом испушта свој примални крик, онај вапајни, опомињући, који је заостао као одјек из минулих времена. Отуда у поднаслову ове књиге следе речи опомене ...чујте, или почујте... које нам као упозорење јесу познате, јер су преношене као аманетне с генерације на генерацију, јер су и као запис сачуване у документима, историјским алманасима и књигама које су се бавиле тим минулим и тамним временима.

Колико светлости има у овом нашем времену? И има ли је уопште? Или је то неко дифузно осветљење које је такође продукт илузије? Или је све метафора и парадигма у служби моћне обмане, а светлост сунца само прикрива оне најгоре и невидљиве мракове у људима. Мракове који трају и за које нема начина да их од себе одагнамо. Намеће се по свему логична упитност. Дали се човек данашњице ослободио наслеђених мракова и страхова? Чини се да није. Поготово не од страхова. Сведоци смо да страхови и незадовољства читавих народа, али и појединца, ни на трен не јењавају, јер страх је и осмишљен тако да буде наша реалност. Мали или мало већи дебељушкасти страх свуда је присутан и на свако месту постојан.

Свуда у свету, па и код нас, властодршци манипулишу по истом принципу, свесни да се само страхом може владати и опстајати на власти. И када појединац зарад привидног мира, душу уваља у блатно семе страха, онда излаз не постоји. Све што се потом дешава је пука инерција, један обесмишљени симулакрум вртложног кретања, који налик небеској пијавици све усисава око себе. А оне који се страхом хране, њих пре свих остали.

Миленковић се у поднаслову ове књиге не обраћа народу, који је увек и одувек први на удару, већ еснафској братији шаље поруку пуну стрепње и каже: Сатиричари, чујте и чувајте се себе!

Следи још једна, и овога пута погубнија упитност: зар сатиричарима највећа опасност прети од њих самих? И како је то могуће? Одговор лежи у овом својеврсном упозорењу. Свакако да опасност прети понајвише сатиричарима. Јер оно што се кроз сатиру каже, бива болно за моћнике и оне у чијим рукама је власт и сила. Владица Миленковић својим рендгенским видом задира у суштину ове животне проблематике и кроз његову истраживачку призму пролазе многоликe обмане, које он својом

афористиком извргава руглу, али не на некакав приземан начин, већ моћним рефлекторима сарказма и ироније осветљава јавну сцену изопачености, неморала и опште покварености.

Ваљда је указивање на суштину проблема корак до његовог решења. Или је макар прилика да се нормалан човек склони у заветрину док пошаст не mine. Овај и овакав иронијски отклон, такорећи нетакнут и свеж, једино је остао у поседу сатире и сатиричара. И чини се да је ово једини прави начин указивања на идиотарије које се како на глобалном нивоу, тако и на микро плану промовишу у вредности.

Миленковић је до сада објавио следеће књиге афоризама: „Критична маса“, 2005, год, потом, 2010 године, објављује књигу: „Досије Феникс“ (Двострука асоцијација, са једне стране на Досовски режим и енергетски колапс занесењака, пропалу инвестицију народа, која се већ тада неуспешно и камелеонски прерушавала у нешто што никада није могла да буде, боље рећи била је маскирана у лажну „демократију“ под чијом влашћу је само настављено урушавање свих друштвених вредности, моралних и других норми, уз једну безпризорну крађу свега и свачега, уз blasphemичну одурност нових покписара власти. Тајкуни су коначно могли на легалан начин да се енормно богате, док је раја, као увек што је било, само тонула све дубље и дубље у жабокочину и ништавило, које је након свега остајало.

Књиге афоризама Владице Миленковића

Прича о Фениксу у земљи Србији не пије води ни као митска пошалица. И наравно овде је у наслову, али и у садржају ове афористичке књиге уочљива и асоцијација на културну серију Досије Икс... са незаборавним Молдером и Скали, у којој као и у животу постоје они који верују да смо у сталној опасности од невидљивих сила, и они други, који вечито сумњају, притом се и једни и други се налазе у једном ковитлацу немогућег, где се помаци на било коју страну не примећују и где су напори, ма какви били, ограничени системом

власти и контролом оних који негде из дубоке илегалне у позадини држе у својим рукама коње сваке мистерије, и увек све што чине, то раде искључиво зарад личне користи.

Трећа књига афоризама се појављује 2014, рекли бисмо „За сваки случај“, јер тако се и зове. Дакле, Владица Миленковић пише полако, темељно и као што видимо отприлике на сваких пет година објави по једну књигу. Овде он додуше чини и мали искорак у књижевном смислу, јер 2014. са групом аутора објављује заједничку песничку збирку „Артикулисање“, и овај наслов на неки начин сугерише иронијску и хуморну поруку, на шта се данас у већини и своди савремена поетска мисао.

Наравно, Владица се узгред бавио и приређивањем алманаха афористике Афотека 1, 2012. и Афотека 2, 2013. год. Такође је у минулом периоду приредио неколико зборника радова са конкурса Живојин Павловић Жикишон. И ево сада, четири година касније, Владица се оглашава новим делом, Књигом године. Ово безпризорно наметање невредности као вредности, чији смо данас сведоци, бесумње је утицало на В. Миленковића да он сам своју књигу прогласи књигом године из простог разлога јер му се лично смучило бескрајно самоистицање појединаца из струке, бусања у прса, њихове самохвале, величања само себе и никога другог. И ово је још једна сасвим препознатљива и типична особина *hoto balkanikusa* бескрајно укореењена у свим порам друштва. Отуда је и сасвим разумљив иронијски контекст наслова ове књиге. Вероватно ће овим провокативним насловом Миленковић збунити неупућене, и то је у неку руку сасвим прихватљиво, мада је важније да оне који у савременој српској сатири ведре и облаче натера да се макар на трен дозову памети и покушају да буду за нијансу коректнији и објективнији у вредновању сатиричара који нису у њиховом фокусу и нису толико видљиви. Сведоци смо да у круг повлашћених, а таквих у савременој сатири итекако има, нема места за ствараоце из мањих средина са предзнаком провинцијског живота. И не треба да чуди што се Владица Миленковић са правом пита: Откуда толико самољубље и зар су баш ови сатиричари ослепели и оглувели? Па они, по логици ствари би морали све што је лоше и злослутно први да примете.

Аутор карикашуре:
Миро
Георгиевски
(Скопље,
Македонија)

Веселин Мишњић, Владица Миленковић и Миле Пушкарић на промоцији Књиге године 25.6.2019. у Београду

Владица Миленковић је итекако свестан како се у мноштву сваки издвојени глас губи, и како једнообразна порука нема снаге да стигне до адресе где је упућена. Судбина марионете зна се коме је и зашто намењена. И са таквом улогом, ма од кога да долази, наш афористичар се ни на који начин не мири. Он није из те приче и неће никада бити, макар цео свој креативни век провео изолован и на ветрометини. Миленковић је свестан да нема врата на која би се могло закуцати и да информације које би он пласирао немају јавну презентацију. Штампани и сви други медији који би требало да се баве информисањем јавности имају неку другу улогу. Немогуће је неприметити како су данашњи медији затровани примитивизмом и рецидивом таблоидизације, они се хране смећем које сами производе, или га по потреби и када то некоме одговара, пласирају јавности, јер им и као гадост доноси профит. Кога је уосталом брига што се култура као темељ духовности васколиког света се из часа у час урушава. Они који су наводно задужени да се културом баве баш о култури не воде бригу. Они се налазе у неком бескорисном у како се чини трајном стању хибернације, несвесни било чега што се унаоколу дешава. Нема рециклаже савести и неће је бити, све док нас воде људи са диоптријом минус бесконачно. Отуда не треба да чуди када Миленковић каже: „Има афористичара који не представљају опасност по власт, него по књижевност...“ да би још духовитије закључио: „Све више је престижних књижевних награда. Пре стижу до добитника него што је жири донео одлуку“. Сатира је лакмус и пречишћивач загађене реалности а сатиричари су само сервис који обавља радове дезинфекције и чишћења, и то није мала улога.

Владица Миленковић припада оним дисонантним гласовима који се издвајају и по томе што без длаке на језику говоре оно што мисле и пишу о ономе што виде, који се не додворавају никоме зарад било каквих бенефита. Он годинама уназад води Дон Кихотовске битке, он се доиста бори са ветрењачама јер његов глас као сатиричара иде на две стране. Дакле, један његов глас протеста и незадовољства, као што је речено,

усмерен је према еснафу којем припада, а други, по њему битнији, окренут је према режиму и властодршцима, било да се ради о локалним причама или се посматра једна шира слика света. Убојита реч има одложено дејство и на ту и такву реч рачуна Вадица Миленковић. У рецензији која је објављена на крају ове књиге Миле Пушкарић духовито закључује да је „Књига године“ сатирична препеченица, која се мора пити кроз оштре зубе и гутати нагорелим грлом“. Ја бих само додао да је и линцура здрава, али се не може гутати без горчине, па се и ови Миленковићеви афоризми не могу читати на празан стомак, јер ипак осећај мучнине се јавља као последица истине која нам је овом афористиком и садржајем ове књиге предочена.

Неприлично је разводњавати есенцију и садржајност било које моћне мисли, а афоризам сам по себи то и јесте. Афоризам је последица и као такав он је довољан самом себи. Морамо враћати и враћати овим афоризмима Владице Миленковића. Зато и треба омогућити читаоцу да се по властитом нахођењу сам сналази у овим Миленковићевим порукама, које донекле и јесу лавиринти, али није то онај Саргасов лавиринт и не треба Аријаднина нит да би се из њега изашло. Овде је потребно само на трен застати, замислити се и ставити прст на чело. И препустити се читању. Покушају да се осврнем макар летимично на неке важне поруке и поуке које ова добра књига нуди. Ако живимо у земљи где „усијане главе мире људе ватреним оружјем“ у којој је „мотка одскочна даска“ где „пензинери хране голубове како би прехранили себе,“ намеће се питање где је онда перспектива, и куда смо се ми упутили? Афористичар каже: да је „Неодговорно што старимо ако знамо да на младима свет остаје“, и када коначно схватимо да „одговор лежи у нама а ми никако да устанемо..“или оно што је још важније, ако знамо да „се власт није одродила од народа, већ је генетски модификована“.

Некако се издваја актуелна тема о медијским неслободама, данас поготово, где афористичар објашњава да су: „програмске шеме измењене, а програм је и даље у каналу“, потом некако очекивано следи црно хуморно закључивање, где сатиричар саопштава: „Смањен је број незапослених. Хвала Светом Петру.“ Све је на крају, као и на почетку зачињено гласом незадовољства, сумње и неверице када Миленковић каже: „Само луд човек може да влада овим народом. Што и чини.“

Овај колоплет бриљантних досетки Владице Миленковића се ненаматељиво а опет моћно одвија од почетка до краја ове књиге. И заиста би требала једна темељнија анализа ове Миленковићеве афористике, која ће уверен сам у то у најскорије време и уследити. Тим пре ако се из приложеног може закључити да по темату и садржајности ови афоризми не застаревају. Они су досегли и досежу неку универзалност која се не може порицати. Стога, оставимо времену да процењује дело Владице Миленковића, а ми, кад

смо већ у прилици, препустимо се порукама које нам се сервирају као готов мисаони продукт овог ствараоца, било у тим духовним залагајима горчине или не било.

У Београду, 20. јуна 2019. год.

Веселин Мишњић, књижевник

О КЊИЗИ ГОДИНЕ (рецензија)

Попут усамљеног полицајца из Сан Франциска Прљавог Харија Калахана, чија је једина страст борба против криминала својим револвером, тако и Владица афоризмима без лажног милосрђа (читај: аутоцензуре) гађа мете које се појављују из свих праваца и ругају животу.

Култни Магнум 44 има снажан утицај на просечног стрелца. Такав трзај, прасак и блесак не може свако да издржи. Испалити афоризам калибра Владица Миленковић М-1973 је можда још теже поднети, јер се у писцу сакупља дуже, жуља и смета, сврби, пецка. Али када големо зрно магнума тресне у циљ и сведе га на заједнички именоватељ, може само да буде захвалан што га је погодио куршум, а не Миленковићев афоризам.

Владица је сатиричар у свету сатиричара нешто као унутрашња контрола или како се оно зваше... Да, савест! Њега је немогуће волети, трпети, пуштати међу људе баш због тога. Осетљивост на неправду, фалсификат, улизиштво, протекцију, аутоцензуру, дволичност,... тешко га могу сврстати у групу видљивих српских сатиричара 21. века, међутим, у виђеније лако спада. Јер у „Књизи године” запањује одсутност ташти, снајки, мужева, жена, стармале деце, тек је једна старлета некако нашла места међу корицама.

Као сваком мајстору који послове свршава лако и неприметно, аутору је позавидети на вештини и језгровитости. Одговори су ту, на дохват руке и ока свима, али многима нам је, парафразирају, „живот за причу, јер живимо у басни у којој се причају бајке” и не желимо да се „мешамо у своју приватност”.

Владица некад грубом истином, чешће са само три-четири праве речи читаоцу скида мрену са мутног ока, изоштрава слух на нове фреквенције, а често и дигне притисак. Мада је потпуно безбедна за употребу, „Књига године” се не препоручује особама навиклим на баналне теме.

Уживао сам читајући афоризме Миленковића, али не више од „вође који ужива у плодовима свога стада”, а то стадо препознајемо и у „макетама одушевљеног народа”.

„Књига године” је сатира-препеченица, која се мора пити кроз оштре зубе и гутати нагорелим грлом.

Миле Пушкарић

Отварање фонтане и градског трга у Параћину

Параћин је добио нови градски трг и лепу фонтану. У оквиру уређења градског трга, бившег паркинга у улици Краља Петра, отворена је фонтана, поклон града грађанима поводом Дана општине, 27. септембра.

Фонтана је у црном граниту, трапезног облика, прати контуре парцеле, има димензије 12x11 метара и светлосне ефекте у бојама српске заставе, а млазеви за воду ће радити у три различита режима у зависности од временских прилика. Око фонтане се налазе осам нових лепо дизајнираних клупа.

Изглед пројекта фонтане у Параћину

Изградња и уређење новог трга поред градске ламеле једна је од кључних инвестиција које су реализоване у овој години. На трг је враћена стара калдрма, а цео пројекат обухвата уређење пешачке зоне од зграде новог Културног центра до главне улице. Трг је добио коначан изглед, са уређеним зеленим површинама и дрвећем, док је поред чесме и парковског инвентара, постављен и видео надзор. Некадашњи паркинг, сада има лепшу намену за грађане и организацију манифестација, а паралелно се ради на новом паркинг простору, односно изградњи гараже.

Фонтана у Параћину

Нови трг са фонтаном биће претворен у пешачку зону у којој ће се током лета организовати разне манифестације без потребе да се зауставља саобраћај у центру града.

С.Т.Ж.

Информације из Удружења

Удружење Параћинаца и пријатеља Параћина у Београду се у 2019. години до сада окупљало на укупно 7 дружења, традиционално последњег уторка у месецу, изузимајући јануар, јул и август. У јануару није било окупљања због временских прилика и хладних просторија, а у јулу и августу правимо уобичајену летњу паузу.

У овој години су изашла два броја нашег гласила Параћинац и то у фебруару (бр.38) и у мају (бр.39). Пред Вама је јубиларни 40. број гласила Параћинац, који због обима информација излази на повећаном броју страна.

Насловне стране гласила Параћинац у 2019. години

У овој години смо остварили богату и дугорочну сарадњу са Завичајним музејом у Параћину и директором музеја Браниславом Стојановићем. То је резултирало да смо током фебруарског, мартовског и априлског окупљања имали презентације и изложбу у сарадњи са Завичајним музејом.

Редовно фебруарско окупљање одржано је у уторак 26.2.2019. када је одржана и презентација изложбе и промоција публикације ПРИВРЕДА ПАРАЋИНА – од млина до савремене индустрије. Презентацију је одржао директор Завичајног музеја у Параћину, Бранислав Стојановић. На овом окупљању је представљен и број 38. гласила Параћинац.

Публикација Привреда Параћина и календар са фотографијама старог Параћина

На презентацији је члановима Удружења Параћинаца, подељен најновији број гласила Параћинац, као и презентована публикација са пригодним календаром са фотографијама старог Параћина.

Редовно мартовско окупљање је одржано у уторак 26.3.2019. За ову прилику је, опет у сарадњи са Завичајним музејом приређена презентација и изложба СПОРТСКИ ДУХ ПАРАЋИНА. Изложба се бави настанком и развојем спорта у Параћину од почетка 20. века. Изложба је тематски подељена хронолошки и по спортовима. Изложбу чине фотографије и тродимензионални предмети из збирке Завичајног музеја Параћин. Изложба је на паноима приказана током презентације. Презентацију је одржао директор Завичајног музеја у Параћину, Бранислав Стојановић.

Пано изложбе Спортски дух Параћина

Редовно априлско дружење је одржано у уторак 23.4.2019. од 18.00 и тада је поновљена презентација публикације ПРИВРЕДА ПАРАЋИНА – од млина до савремене индустрије, као и изложба Спортски дух Параћина која је постављена на прошлом, мартовском окупљању. На априлском окупљању је планирана и одржана и Годишња скупштина Удружења Параћинаца, са предлогом за избор руководећих органа Удружења у складу са Статутом Удружења.

Током маја месеца је планирана екскурзија у ЗАВИЧАЈ за 25. мај, која је нажалост отказана због малог броја пријављених. Редовно мајско

окупљање је одржано 28.5.2019. када је представљен и подељен број 39. нашег Гласила Параћинаца.

Проф. др Властимир Матејић

У јуну месецу је преминуо проф. др Властимир Матејић. Сахрањен је у Београду. Проф. др Властимир Матејић је био почасни председник Европског покрета у Србији. Докторирао је на Машинском факултету у Београду, а усавршавао се на Берклију у Калифорнији. Био је генерални директор Института "Михајло Пупин" и Савезни министар за науку, технологију и развој од 1992. до 1993. године. Предавао је на неколико факултета у земљи и иностранству. Веровао је у друштво засновано на знању и трудио се да иновације, истраживања и развој буду основа рада и напретка Европског покрета у Србији. Проф. др Властимир Матејић је и један од оснивача нашег Удружења.

Редовно јунско дружење је одржано последњег уторка 25.6.2019. и овом приликом је приређено књижевно вече и промоција књиге афоризама Владице Миленковића. Представљена је Књига године или Чујте, сатиричари, Чувајте се себе! Ово је друго дружење са нашим познатим афористичарем Владицом Милнековићем. Претходна промоција је била 29.4.2014. године када смо промовисали књигу афоризама За сваки случај, истог аутора.

Промоција књиге афоризама Владице Миленковића

Ове године у Параћину је одржан и 13. мото скуп у некадашњој касарни 7. јули. На овом скупу је био присутан велики број бајкера из свих крајева Србије које су између осталих у два дана забављали

Инспектор Блажа, BandX (Tribute AC/DC) и Атомско склониште. Тринаести мото скуп у Параћину је истовре-мено била и прослава 25. година рада параћинског удружења бајкера White Angels.

У септембру месецу одржано је редовно дружење 24.9.2019. године, када је тема разговора био Дан Општине Параћин. Делегација Удружења Параћинаца у саставу: проф. др Саша Живановић, Петар Живановић, Бранко Куцина и Саша Радуловић је присуствовала свечаној седници Скупштине Општине Параћин поводом Дана Општине 27. Септембар. На овој свечаности су уручена и признања удружењима и појединцима за допринос промоцији града Параћина. Наше Удружење Параћинаца је добило Златну плакету за допринос промоцији града Параћина.

Све информације о актуелним дешавањима у Удружењу су доступне на фејсбук профилу нашег удружења као и на сајту удружења. Позив на дружење сваког последњег уторка у месецу је стално отворен.

Удружење Параћинаца и пријатеља Параћина

Захвалница

Драгим пријатељима из Удружења Крагујевчана и пријатеља Крагујевца се захваљујемо на веома успешној сарадњи.

СПОРТ

Циљ - повратак у српску лигу

Најпознатији параћински фудбалски клуб, Јединство од старта овогодишње такмичарске сезоне наступа у четвртој степену такмичења. Током лета, а након испадања из друштва српсколигаша, клуб се дуго реорганизовао. Тренер, Миодраг Стефановић који је током пролећа успешно предводио тим, али није успео да избори опстанак, па је морао да напусти кормило. Уместо њега на место шефа струке потављен је Владан Петровић, тренер из Јагодине.

Јединство је такмичење започело на не баш похвалан начин, јер су „Параћински зелени“, после почетне победе над Мачковцем (2:0, касније је тај резултат преиначен у 3:0 пар-форфе због неправилног наступа играча из Мачковца) већ на првом гостовању у Рековцу осетили горчину пораза. Уз то, Јединство се није прославило и у мечу у Кушиљеву (4. коло), јер је тим који је конципиран да одмах избори повратак на српсколигашку сцену играо само 1:1. „Зеленци“ су ритам победа почели да хватају од 5. кола. После „мршаве“ игре побеђена је деспотовачка Слога 2:0, а онда су за „зеленим столом“ добијени бодови из прекинуте утакмице у Обрежу против Јухора. Праву игру ученици тренера Петровића достигли су у последња три одиграна кола. Најпре је побеђена Ђупријска Морава (5:1), а онда је срушен и, тадашњи Лидер, Жупа (3:0) да би пред разиграним Параћинцима оружје положио и имењак из Мијатовца (6:0).

Јединство се тренутно налази на трећој позицији на табели зонске лиге Запад. Тренутни салдо изгледа овако: 25 освојених бодова, уз 8 победа, једне нерешене игре и једног пораза. Жеља свих у клубу, а и императив је да се настави са победама. До краја јесењег дела првенства Јединство очекују три гостовања, у Ракитову - Лугомиру, Бошњану и Крушевцу (Јединству 1936), а домаћин ће бити свилајначком Радничком и Благодину из Пољне. Према садашњем стању у односу снага са поменутих клубовима прави отпор „Зеленима“ може да се очекује од Свилајнчана, јер је објективно Јединство играчки супериорније и од Лугомира, Бошњана, имењака из Крушевца и Благодина.

Миодраг Первић

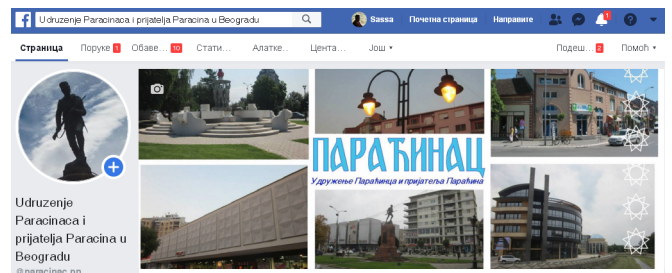
ПУТУЈТЕ ЈЕФТИНО, БРЗО И УДОБНО!

eurolin PARACIN

Захваљујемо се на сарадњи појединцима и колективима који су помогли излазак овог броја и позивамо будуће поклонице нашег гласила на сарадњу.

Активности Удружења као и информације о редовним окупљањима можете пратити на Facebook профилу Удружење Paracinaca i prijatelja Paracina u Beogradu, као и на нашем сајту на адреси www.paracinac.com.

Гласило удружења Параћинаца и пријатеља Параћина

Редакцијски одбор: др Саша Живановић (главни уредник), Петар Живановић, Бранко Куцина, Дејан Лазаревић, Слађана Ристић (секретар редакције).

Техничка припрема и уређење: др Саша Живановић

Адреса: бул. Деспота Стефана 12, Београд

веб адреса: www.paracinac.com

ПАРАЋИНАЦ
Гласило Удружења Параћинаца и пријатеља Параћина

